

Guía Docente

Datos Identificativos					2023/24
Asignatura (*)	Intervención Educativa sobre Problemas Fundamentais de Desadaptación Social		Código	652811302	
Titulación	Diplomado en Educación Social				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
1º e 2º Ciclo	Anual	Terceiro	Obrigatoria	7.5	
Idioma					
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento					
Coordinación			Correo electrónico		
Profesorado			Correo electrónico		
Web					
Descrición xeral	<p>No desenvolvemento desta materia preténdese que o estudantado:</p> <ul style="list-style-type: none"> ? Reestructure as concepcións previas cuestionando as imaxes dominantes que, a modo de tópicos e de prexuízos, impregnan o campo da desadaptación social na actualidade. ? Apele á historia para descubrir as regras de constitución da chamada infancia inadaptada, así como as diferentes repostas institucionais que se deseñaron para atendela. ? Cuestione a aparente neutralidade das categorías creadas para designar este proceso social. ? Caracterice a evolución da educación social como unha praxe social cunha forte intencionalidade educativa con identidade propia, tomando unha actitude de apertura científica a respecto das contribucións da socioloxía, da pedagogía, da filosofía, da psicoloxía etc. ? Desenvolva habilidades de reflexión, de análise e de síntese que garantan o compromiso ético nas súas propostas. ? Sinta a necesidade da investigación como base para o coñecemento e a transformación da realidade. ? Adquiera unha maior concienciación acerca dos procesos de vulnerabilidade social. ? Desvele as teorías implícitas nos diversos informes, para interrogar aquilo que se dá por suposto acerca do que caracteriza a unha persoa normal e as formas correctas de pensar, sentir e comportarse. ? Identifique e someta a análise as ideoloxías que atravesan os discursos sociais. 				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	Comprender a xenealoxía dos procesos históricos de consolidación da profesión e da intervención socioeducativa.
A2	Coñecer, analizar e valorar o marco da Educación Social e os modelos de carácter transnacional, os desenvolvidos noutros países, especialmente no contexto europeo e iberoamericano.
A8	Coñecer as características dos contornos de intervención do/a educador/a social, da súa evolución e perspectiva, así como da súa configuración e regulamentación a través de institucións profesionais.
B9	Capacidade crítica e autocrítica.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer as características dos contornos de intervención do/a educador/a social, da súa evolución e perspectiva, así como da súa configuración e regulamentación a través de institucións profesionais	A8		
Caracterizar a evolución da educación social como unha praxe social cunha forte intencionalidade educativa con identidade propia, tomando unha actitude de apertura científica a respecto das contribucións da socioloxía, de pedagogía, de filosofía, de psicoloxía etc.	A1 A2	B9	C6

Contidos	
Temas	Subtemas
NÚCLEO I: A historia do presente da xustiza xuvenil	TEMA 1.1. Antecedentes históricos relativos ás medidas de regulación e de control social da infancia e da xuventude abandonada e/ou delincente. TEMA 1.2. Perigo social, obrigatoriedade escolar e definición social de diferentes tipos de infancia.
NÚCLEO II: Desadaptación, delincuencia e vulnerabilidade social.	TEMA 2.1. Aproximación conceptual TEMA 2.2. Perspectivas definitorias desadaptación social. TEMA 2.3. Desviación, delito e orde social. TEMA 2.4. Violencia, delito e vulnerabilidade
NÚCLEO III: Adolescentes socialmente conflictivos: propostas de acción socioeducativa	TEMA 3.1. Escenarios adolescentes: diferentes e desiguais TEMA 3.2. Menores en desprotección e en conflito social: Marco legislativo.
NÚCLEO IV: A Educación social no ámbito da vulnerabilidade social	TEMA 4.1. A educación especializada como antecedente da educación social. TEMA 4.2. Principais problemas na definición do perfil profesional. TEMA 4.3. Modelos de acción socioeducativa
NÚCLEO IV: Os proxectos como método de traballo	- "O educador e a programación: unha experiencia concreta"; - "O proceso de intervención socioeducativa no caso dun menor en situación de risco social"; - "Experiencias socioeducativas en medio aberto"; - "A favor dos desfavorecidos";

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta		0	187.5	187.5
Atención personalizada		8	0	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	Desenvolver catro cuestións a modo de pregunta tema, tendo en conta as fontes de información recollidas na bibliografía básica. Puntuación máxima de 7 pto. (É necesario contestar minimamente a todas as preguntas). Situación un proceso de vulnerabilidade social no marco legislativo e conceptual. Puntuación máxima de 3 pto. Ambas preguntas elaboraranse sen material.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	En horario de titorías.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación

Proba mixta		<p>Desenvolver catro cuestións a modo de pregunta tema, tendo en conta as fontes de información recollidas na bibliografía básica. Puntuación máxima de 7 pto. (É necesario contestar minimamente a todas as preguntas).</p> <p>Situación un proceso de vulnerabilidade social no marco lexislativo e conceptual. Puntuación máxima de 3 pto.</p> <p>Ambas preguntas elaboraranse sen material.</p>	100
Outros			

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>NÚCLEO I VEGA, Amando(1989): ?Aproximación histórica a la educación de los inadaptados sociales?. En Pedagogía de Inadaptados Sociales. Madrid: Narcea. IGLESIAS, Ana(2005): ?Xustiza xuvenil e perigosidade social. Unha historia do presente?. En Sarmiento. Anuario Galego de Historia da Educación. VARELA, Julia eÁLVAREZ-URÍA, Fernando (1991): ?Escuela de delincuentes?. En Arqueología de la escuela. Madrid: La Piqueta, páxs.235-259. MINISTERIO DE JUSTICIA (1950): Tribunal tutelar de menores de la provincia de Álava. XXV años de su vida 1923-1947. Vitoria, páxs. 67-87. NÚCLEO II VALVERDE, Jesús(1998): El Proceso de Inadaptación social. Madrid: Popular, páxs. 13-34. ORTE, Carme eMARCH, Martí (1996): ?La inadaptación social: concepto y características?. En Pedagogía de la inadaptación social. Valencia: Nau Llibres, páxs. 26-45. VARELA, Julia eÁLVAREZ-URÍA, Fernando (1989): ?Violencia y delito? En Sujetos frágiles. Ensayos de sociología de la desviación. Fondo de cultura económica: Paideia, páxs.117-143. CASTEL, Robert(1996): ?De la exclusión como estado a la vulnerabilidad como proceso?. En Archipiélago, nº 21, páxs.27-36. MIGUEL, Ana De(1996): ?Género y conducta desviada: estado de la cuestión? En Sociología de las relaciones de género, Instituto de la Mujer. NÚCLEO III FEIXA, Carles(2003): ?Generación @. La adolescencia en la era digital?. En Cuadernos de Pedagogía, nº 320, páxs.52-55. FUNES, J.(2005):?El mundo de los adolescentes: propuestas para observar y comprender?. En Revista de Educación Social, nº 29, páxs.78-99. IGLESIAS, Ana (2007): ?Los efectos de la escolaridad en la configuración de las identidades: la justicia juvenil?. En BERGALLI, Roberto e RIVERA, Iñaki (Coords) Jóvenes y adultos. El difícil vínculo social. Desafío(s)5. Anthropos. IGLESIAS, Ana (2008): ?Socialización familiar: entre el control y los afectos?. En Educar e castigar. Unha historia do presente da xustiza de menores en Galicia. Servizo de Publicacións da Universidade da Coruña, páxs. 169-224. NÚCLEO IV NÚÑEZ, Violeta e PLANAS, Teresa (1997): ?La educación social especializada. Historia y perspectivas: una propuesta metodológica?. En PETRUS, Antonio.(Coord.): Pedagogía Social. Barcelona:Ariel, páxs.103-129. ORTEGA, José (1997): ?Comunidad y educación social (Programa comunitario de prevención de la asociabilidad infanto-juvenil ?ciudad educativa?). En PETRUS, Antonio. (Coord.): Pedagogía Social. Barcelona:Ariel, páxs.196-219. AMORÓS, Pere eAYERBE, Pello (Ed.) (2000): ?La intervención socioeducativa en un contexto institucional?. En Intervención socioeducativa en inadaptación social. Madrid: Síntesis, páxs. 197-226. ORDEN de 13 de julio de 2005, por la que se aprueba el Proyecto Educativo Marco para los centros de protección de menores en el ámbito de la Comunidad Autónoma de Andalucía (BOJA nº 50 de 3 de agosto de 2005). En http://www.juntadeandalucia.es/boja/boletines GARCÍA MOLINA, José(2005): ?El proyecto educativo individualizado. Una propuesta teórico-metodológica para el trabajo en Centros Residenciales de Acción Educativa?. En LIRIO, Juan, La metodología en Educación Social. Madrid: Dykinson, páxs. 285-308. Proxectos Ver no apartado de contidos o núcleo IV.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías